

Pesti esték

Görgey Gábor darabja a Thália Stúdióban

Az előadás sötétséggel és lövöldözéssel kezdődik. A Thália Színház parányi Stúdiójában mi nézök, körülbelül nyolcvan, furcsán szorongunk: az indítás a második világháborút idézi. Egy ismeretlen hang kiált: — Mindenki a pincébe! Aztán újabb bombarobbanások, lövöldözés, gépfegyverropogás.

A stukker, amelyről Görgey Gábor új darabjának címe szerint — Komámasszony, hol a stukker — a továbbiakban szó lesz, még nincs sehol. De a kezdés már biztossá teszi, amit a cím amúgyis sejtetett, hogy tudniillik ezen az előadáson nem gyerekkorunk idillikus játéka — Komámasszony, hol az olló? — valamiféle újabb variációjával találkozunk.

Tényleg nem. Amikor elcsendesedik a lövöldözés és kivilágosodik a színpad, előkerül a stukker is. Cuki, egy hatalmas termetű nyilas-karszalagos bandita tartja kezében, mereven irányítva a vele feltartott kezekkel szembenálló négy emberre: egy frakkos, öreg arisztokrata, egy remegő kispolgár, egy fanatikus intellektuella és Mártonra, a vidéki, aki a Györgyösbokráts Rézertatúmfalváról került ebbe a különös társaságba.

Kiderül aztán, hogy ez a stukker nem közönséges löszerszám, nem amolyan szokványos revolver, amilyet már mindenki látott és látott, hanem szimbólum; a hatalom, az erőszak, és az elnyomás szimbóluma. Görgey Gábor, a darab szerzője két verseskötet (Füst és fény, Délkör), tízegyházy éves kritikus tevékenység és több egyfelvonásos után ebben a második egész estét betöltő darabjában — az első Rokokó háború címmel tavaly mutatta be a kaposvári színház — századunk emberének egyik alapélményét választotta tárgyául. S mint a darab címe önmagában is jelzi, komédiát írt ebből a témából. Természetesen: sajátos komédiát. A téma semmiképpen nem nevesítés, nem komikus, ám a darab mégis harmonizál a műfajjal. Különleges hatású, úgynevezett fekete humor születik ebből a feszültségből.

A stukker azután vándorútra indul. Cuki, a bandita, a brutális, primitív hatalom képviselője véletlenül kiejti a kezéből, s elsőnek az öreg, ostoba, szénis arisztokrata kaparintja meg. Később Márton, a vidéki, végül a fanatikus értelmiségi. A szerencsétlen kispolgár, a minden hatalmat túlbuzgón kiszolgáló szerencsétlen K. Müller már nem jut hozzá. Amíg a stukker vándorol, a szerző az erőszak különféle változatairól beszél, rámutatva lényegi azonosságukra.

A nagyon izgalmas, nagyon érdekes darab újszerű, eredeti hangot jelent a mai magyar drámairodalomban. Előadásának szép sikert jósolhatunk, annak ellenére is, hogy a gondolatok feszültségét tekintve a komédia második része „esik”. Ennek a résznek viszont a műfaji jellege markánsabb: komédiásabb, mulattatóbb.

A Thália Színháznak a szokványostól eltérő darabok előadásában jártas művészei irónpáló biztonsággal vittek színre a groteszt, bizarr hangvételű drámát. Különösen Kautsky József K. Müller-je dicsérendő: alakítása kétségkívül kiugrás, valósa-

gos színészi remeklés. Ott-honosan mozog Cuki szerepében Inke László is. A többiek — Kovács Károly, Tándor Lajos és György László — nem tudták enynyire megközelíteni a darab sajátos hangvételét.

Gosztonyi János rendezése igyekezett egyensúlyban tartani, interpretációs egységbe vonni a feszült tartalmi és műfaji elemeket.

Ökrös László

Képernyő

Poór-Shaw

Nem a szójáték kedvéért írtuk a fenti címet: a Shaw-hivatal egyre inkább Poór Klára „shaw”-ja lesz. Ő fogja össze ezt az adást, s az ő kedves, szerény — nagyon szerény! — egyéniségének köszönheti rohamosan növekvő népszerűségét.

Alighanem éppen ez a mértéktartás, ez a szerénység különbözteti meg a Shaw-hivatalt más, hasonló műsoroktól, az a közvetlen hang, amellyel — sajnos — olyan ritkán találkozunk még a különféle „riporteres” adásokban.

Pedig Poór Klára tulajdonképpen nem csinál semmi különöset. Csak ül a mikrofon mögött egyszerű kis ruhában — akár kétszer egymás után is fel meri

Az I. kerületi tanács vb-idei költségvetésének meg-tárgyalásakor hangzott el az a javaslat, hogy az 1968-as évben sorra kerülő különböző munkák elvégzésénél igénybe kell venni a kerület lakóinak aktív támogatását. A javaslatokból határozat lett. Végrehajtására pedig jó alkalmat teremtenek a kerület építkezései, útépitései, sőt az sem valószínűtlen, hogy a közösen végzett mun-

venni ugyanazt a ruhát —, s mint egy okos diáklány, időnként beleszól a felnőttek beszélgetésébe. De mindig tudja, hogy mikor szólni közbe, s azt is mindig tudja, hogyan. S ha csak két szót szól, akkor is tudjuk, hogy „készült”, hogy neki — mint az igazi riportereknek — még „űgy” minden adás, hogy ő nem magát akarja mutogatni, hanem azt szeretné, hogy a kamerán innen és túl, amúgy igazán, összeismerkedjenek az emberek.

Persze, azt sem kell elfelejteni, hogy az ő öccse Poór Péter.

Ritka dolog két ilyen kedves, tehetséges ember egy-adásában!

Nagy Mária és Bakacsi Lajos kiállítása

Kovács József faintarziái után Nagy Mária és Bakacsi Lajos képeinek adott otthont a Tábor utcai kollektív műterem előcsarnoka. Mint a képzőművész kör vezetője, Vlasics Károly festőművész a közös kiállítás péntek délutáni megnyitóján elmondotta, Nagy Mária másfél, Bakacsi Lajos pedig három éve vesz részt rendszeresen a kör munkájában.

Mindkét kiállító képei jól tükrözik az intenzív tanulást; egyik-másik kép akár „profli” művészeknek is dicséretére válna.

Nagy Mária főképpen a portrérajzolásban jeleskedik. Szépiá technikával készült rajzai közül több tülemelék az egyszerű látványábrázoláson. Szundikáló című képe különösen sikeresnek mondható, hiszen ez a kar-

tonja jóval többet ad, egy arc egyszeri megörökítésénél.

Bakacsi Lajosnak a rajzai szereznek örömet. Alakulatmunkák című sorozata jól jelzi: mennyire birtokában van már a megörökítés technikájának, s egyben azt is, hogy adottságainak fejlesztését mennyire fontosnak tekinti. Színes táblaképei viszont már kevesebb művészi invencióval készültek, ezek között több a mesterkélt, a „csinált”.

A képzőművész kör házi kiállítására újra felhívja a figyelmet a Tábor utcai kollektív műteremben folyó, következetes nevelő munkára. Ismét láthatjuk: jól egyengeti tagjainak útját a kis művészetkedvelő, művészeti művelő közösség.

A. L.

Hideg hullámmal érkezett a meteorológiai tavasz

Pénteken beköszöntött a meteorológiai tavasz: északelet felől új hideghullámot, szárazabb, tisztább levegőt, s verőfényt, szép időt hozott. Dr. Berkes Zoltán, a Meteorológiai Intézet távprognózis osztályának vezetője „télbúcsúztató” tájékoztatójában megállapította, hogy kellemes, enyhe télünk volt: középhőmérséklete 1,3 fokkal túlteljesítette a normálszintet.

A központi előrejelző osztályon elmondották, hogy a kontinentális eredetű új hideghullám a Szovjetunió felette-tengeri partvidékén, továbbá Romániában, Jugoszláviában és Bulgáriában

kiterjedt havazást okozott. Pénteken tavaszi időt hozott Skandináviába a Golf-áramtól táplált Enyhe-óceáni légáramlás. A Szovjetunió tundra vidékein viszont, ahol mínusz 15—25 fokos hideg léghullámok ársított fel az enyheség, óriási területen nagy havazás kezdődött.

Az új hideg léghullám élénk, az északeleti, északnyugati tájakon erős széllel érkezett. Az Alföld néhány állomásán 70—80 kilométeres óránkénti sebességű széllekeket mértek. A légszeret az ország néhány vidékén futó havazás kísérte. (MTI)

Társadalmi munka az I. kerületben

ka értéke meghaladja majd az akkor tervezett 300 ezer forintot.

A Lenin körúton és az Aradi vértanúk terén a napokban a Radnóti gimnázium és az építőipari technikum diákjai dolgoztak; kiemelték a teret szegélyező korlátokat. A jövő hét programja a következő: felszedik a Lenin körút soron levő szakaszán az útburkolat felét. Erre a munkára a KISZ városi bizottsága toboroz résztvevőket a Ságvári Endre és a Tisza-parti gimnáziumból, a MÁV Nevelőotthonból és más iskolákból. Ugyancsak ők szállítják el a felszedett kisköveket, s egyúttal sort kerítenek a járdát szegélyező kövek eltávolítására.

Ezek már tények, s ami pillanatnyilag csak terv, abból is hamarosan valóság lesz. Az újszegedi járdaépítést megkönnyíti majd, hogy az ottani lakosok válladják az építést megelőző bontó-előkészítő munkát. Valószínűleg nem marad hatástalan

az újszegedi tanácsstagok szervező munkája és példamutatása.

A KISZ Szeged városi bizottsága és az Úttörőszövetség az Újszegeden épülő úttörő vezetőképző tábor körüli munkákra mozgósítja majd a fiatalokat, s ugyancsak társadalmi munkában bontják majd a Csongrádi sugárút kövezetét, melynek felújítására szintén ebben az évben kerül sor.

A kerületi tanács szeretné, ha a diákokon, s a lakosságon kívül — részben rájuk vár az utak és járdák közötti virágos, füves sávok ápolása is, amint beköszönt a tavasz — a társadalmi munkából kivennék részüket a különböző intézmények, üzemek, vállalatok dolgozói és a honvédség is. A valóban széles körű társadalmi összefogás ugyanis olyan összegű megtakarítást eredményezne, melyből más sürgető feladatok megoldására is futná. S még ebben az évben, ami szintén nem lényegtelen.

H. Zs.

Hatékony szaktanácsadást

Vízi társulatok szegedi vitája

Tegnap az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság kultúrtermében tanácskozott a vízi társulatok területi választmányja. Ez alkalomból Szegedre látogatott és részt vett a vitában Kovács Gyula, az Országos Vízügyi Főigazgatóság osztályvezetője.

Jelentős területen, az ország tizedrészen dolgoznak három megye területén. Csongrád, Bács, Békés, az ide tartozó különböző vízi társulatok. Az elmúlt időszak munkájáról, eredményeiről és az ide feladatokról, valamint távolabbi célokról esett szó a tanácskozáson. Meghívták a termelő-

szövetkezetek területi szövetségének képviselőit is mindhárom megyéből.

Szücs Gyula, a választmány elnöke vezette a vitát. A szaktanácsadás eddigi eredményeit, problémáit több hozzászóló elemezte. A szaktanácsadás tavaly kezdődött meg. A vízrendezési, vízhasznosítási és vízműépítési feladatokról is szó esett. A részt vevő társulatok képviselői meggyeztek abban és határozatot hoztak, hogy a szaktanácsadás hatékonyabb legyen, s a különböző társulatok működésében jobban érvényesüljön a demokratizmus.

Telefonok

Köszérdekű javaslat címmel lapunk február 2-i számában a többi között szó esett arról is, hogy nincs elég nyilvános telefonállomás az Odessza lakónegyvedben. A cikkre választott Török József, a Szegedi Postaigazgatóság helyettes igazgatója, s többi között ezt írja: Odessza lakótelepen két nyilvános távbeszélő állomás működik. Ezekon kívül a

lakótelepen 152 előfizetői távbeszélő állomás is be van kapcsolva a hálózatra. Hat készüléket éppen a 16-os számú épületben szereltünk fel. E tények alapján: a lakótelep igen jól el van látva távbeszélővel és segélykérő beszélgetésre bármelyik távbeszélő állomást igénybe vehetik. Újabb távbeszélőállomás felszerelését a közeli jövőben nem tervezzük.”

Válaszol az illetékes

Kártalanították

Egy újszegedi olvasónk panaszlévelét tolmácsoltuk az Olvasóink írják rovatban lapunk február 14-i számában. A Szegedi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat igazgatója ennek nyomán arról értesített bennünket, hogy a vásárlónak megtérítették a kárt.

A színvonalért

Egy olvasónk levele nyomatlanul február 23-i számában Herend és alumínium címmel cikket közöltünk az Olvasóink írják rovatban arról, hogy a Hági Étteremben az egyik asztalon herendi porcelánnal tálaltak, míg egy másik asztalon a kávét megcsavart nyelvű alumínium kanállal szolgálták fel. A cikkre Szabó József, a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat igazgatója válaszolt:

„A cikk megjelenése nyomán másod- és a harmadosz-

tályú üzleteink részére póltított alumíniumkanalat rendeltünk, ami kivitelben tetszősebb, ára viszont jóval drágább az egyszerű alumínium kanalakénál. Vállalunk kell azonban a nagyobb kiadást az üzlet színvonalá érdekében. A Hági Étteremben tapasztalt szervizelési különbségért elnézést kérünk a levél írójától.”

Életmentő gyorsaság

Egy szegedi kisgyerek február 17-én rosszul lett nagypapjánál, Makón, a Csokonai utcában. Az idős ember azonnal gépkocsiját rohant, hogy mielőbb orvoshoz juttassa unokáját. Sajnos, nem sikerült autót szakorvosnál táviratozott a szülőkhöz Szegedre.

A szolgálatot teljesítő postások rendkívüli zöldutat adtak a segélykérő táviratnak. Gyorsabban kopogott a távirógép, száguldott a sürgönykézbesítő és fél óra múlva már a szülőkhöz kézbe volt a távirat. És Soltész István 5 éves unokája négy órákor már szakorvosnál volt, a gyorsaság megmentette a kisgyereket életét.

A nagypapa levélben köszönte meg a makói, szegedi postások segítségét, a nem mindennapi, gyors táviratot. Ahogy írta: — „Köszönöm, hogy a posta segített megmenteni az unokámat”.

Faláber

Piszkos Fred kapitány egyik kollégája — nem is tudom már, melyik Jimmy — falával kellemetlenkedett felebarátainak. Ahogy annak idején olvastam: a kopogós járóalkalmatosság kitűnő „munkaeszköznek” bizonyult az esti kocsmái verekedéseknél épügy, mint az alkalmi nézeteltérések csillapításánál. Természetesen egy faláb csak Rejtő Jenő Bácsi meséiben futhat be ekkora karriert. Legalábbis sokáig ezt gondoltam.

Mennyire tévedtem.

A Rejtő-féle faláb sztorinál is különbet produkált az élet. Pardon, érdemesebb pontosabban fogalmazni: a következő eset éppen két szegedi szomszéd között történt. Hősei a napokban álltak a városi tanács szabálysértési előadója elé igazságot keresve, amolyan csendháborítási ügyben.

„Kérem a mélyen tisztelt hatóságot, hadd mondjam oda, hogy öv. X. Y.-né végre fejezze be kintásunkat! Tiltsák meg neki, hogy késő éjszakáig kopogjon varrógépével és falábalával, napi fáradságos munkánkat képtelenek vagyunk kipihenni!” — szölt a panaszos. A megidézett „alperes” sem maradt rest. „Hogysíne, a szomszédaim meg mindennap szökeket vernek a falba — én meg attól nem tudok aludni!”

Hát ezen az érven és ellenérven aztán néhány perccig elvitatkoztak a kopogós szomszédok, mire a faláb kontra szögbeverés perében megszületett a döntés. A varrógép „falábalával való hájtását” reggel 7-től este 6-ig engedélyezte a szabálysértési hatóság. Ugy hírlik, a szomszédok melegelegedéssel fogadták az ítéletet, s beköltözött egymással határos otthonaikba a békeség...

M. L.

Építkezéshez építőanyagok!

Cement, méz, kőpor, bitumen, léc, szélvédő, karmanttyús betoncső 30-40 cm-es egyeb építőanyagok nagy választékban kaphatók. Építőanyagtelep. Sándorfalva. t.k. 4223

Friss tiszai

KESZEG

Állandóan kapható a Kossuth HTSZ HALCSARNOKÁBAN Oroszlán u. 6.

SZOMBAT. 1968. MÁRCIUS 2.

DEL-MAGYARORSZÁG 5